

Ting saa stærkt blev gjort gældende, at det navnlig skulde være den fattige Del af Landbefolkningen, som skulde høste Gavn af Loven, har Flertallet her ikke kunnet faa Øje paa. Det er overensstemmende med Landbokommissionens Indstilling, at det kun er flittige, sparsommelige og ædrue- lige Landarbejdere, som kunne komme i Betragtning, og naar der er Tale om den Slags Folk, bliver man, tror jeg, ogsaa mindre betænkelig ved at sætte det Bidrag, som den enkelte Landarbejder skal yde for at komme i Besiddelse af en saadan Ejend- om, til $\frac{1}{5}$ af Ejendommens Værdi; thi en virkelig ædruelig, flittig og sparsomme- lig Arbejder maa i en Alder af 25—50 Aar nok kunne opsamle det Beløb, hvorom der er Tale. I øvrigt er dette Beløb jo ogsaa et af Hovedpunkterne, som ere Tingene imellem. Lovforslaget, som det kom fra Regeringens Side, foreslog, at Land- arbejderen selv skulde tilskyde $\frac{1}{5}$ af Ejen- dommens Laaneværdi; medens man i det andet Ting meget bestemt har holdt paa, at det var for meget, og at man maatte ind- skrænke sig til at forlange $\frac{1}{10}$. — Dernæst var der jo Strid om, hvilket Beløb Stats- kassen i det hele skal anvende paa denne Sag. Regeringens i Aar forelagte Forslag har den samme Sum som det første Rege- ringsforslag, 1,300,000 Kr. aarlig i 5 Aar. Det er i det andet Ting blevet forandret til 4 Mill. Kr. aarlig i 5 Aar; altsaa en samlet Sum af 20 Mill. Kr. Flertallet i denne Sal har ikke dristet sig til at sige ja til, at Statskassen paa et Forsøg i 5 Aar anvender en saa betydelig Kapital. Selv om Kapitalen, som Forslaget gaar ud paa, skaffes til Veje ved Laan, er det dog et meget betydeligt Krav, som stilles til Statskassen, og man kan jo sige sig selv, at efter de 5 Aars Forløb vil Forsøget, hvis det ikke fuldstændig er mislykket, maatte fortsættes; det er altsaa en betyde- lig vedvarende Byrde, man ad den Vej lægger paa Statskassen. Vi — Flertallet her — foresloge derfor, at man i disse 5 Aar skulde indskrænke sig til et Forsøg med 1 Mill. Kr. aarlig, altsaa i det hele 5 Mill. Kr.; det var noget, vi ikke fandt nogen Betænkelighed ved. — Endelig var det Laanevilkaarene, som vare Tingene imellem. Det andet Ting havde der op- stillet for Arbejderne meget gunstige, men for Statskassen meget byrdefulde Vilkaar med Hensyn til Laanets Forrentning og Afbetaling. For det første havde det — det gaar det Forslag, som nu er kommet fra det andet Ting, ogsaa ud paa — be- stemt, at hele Laanesummen skulde være

afdragsfri i 5 Aar. Dernæst skulde der overhovedet kun afdrages $\frac{9}{10}$ af „Laane- værdien“, hedder det her, der menes vel Laanesummen, og først naar $\frac{3}{10}$ af den afdragspligtige Del af Laanet vare afdragne, skulde Afdragene paa Resten af Laanet — $\frac{1}{10}$ af Laaneværdien —, der indtil da skulde henstaa rente- og afdragsfri, begynde.

Det vil ikke være ubekendt, thi det kom meget klart og tydelig frem under Forhandlingerne her i Salen, da vi, efter at Fællesudvalget var gaaet fra hinanden uden noget Resultat, havde Sagen til eneste Behandling her i Foraaret — navn- lig fremgik det meget klart af den Ud- talelse, der fremkom fra det ærede 2det Medlem for 6te Kreds (J. Pedersen) — at der i Fællesudvalget fra dette Tings Flertals Side er blevet vist meget stor Imøde- kommenhed, at man paa alle Punkter har strakt Haanden ud til et Forlig om disse Tvistepunkter, men at det til syvende og sidst bristede paa et enkelt Punkt, og jeg tør nok sige her, at det var Spørgsmaalet om det Bidrag, som den enkelte Landar- bejder selv skulde yde for at komme i Besiddelse af Ejendommen. Jeg bemærker dette, fordi jeg derpaa støtter min Opfat- telse af, at det ikke varsler rigtig godt, at man nu i det andet Ting har strøget alt, hvad dette Ting har anset for ønskeligt og nødvendigt for at fremme denne Lov, og indsat ganske de samme Kræv, som tidli- gere fra Folketingets Side ere blevne stil- lede. Man har, skønt man stadig udtaler, at det er et Forsøg, strøget Bestemmelsen om en Revision af Loven efter 5 Aars Forløb. Man har sat $\frac{1}{10}$ af Laaneværdien som Arbejderens Bidrag, medens vi, som bemærket, havde forlangt $\frac{1}{5}$. Man har forlangt 4 Mill. Kr. i 5 Aar, medens vi have ment at kunne nøjes med og ikke burde gaa videre end til 1 Mill. Kr. om Aaret. Man har fastholdt den for Stats- kassen meget nærgaaende Bestemmelse om Laanevilkaarene, som vil paaføre Stats- kassen et aarligt Tab, der mindst maa op- gøres til 100,000 Kr. om Aaret, medens Flertallet her havde ment, at Halvdelen af Laanet skulde forrentes og afdrages med $4\frac{1}{2}$ pCt., hvoraf $3\frac{1}{2}$ pCt. vare Rente, og Resten skulde saa først afdrages, naar denne Halvdel var tilbagebetalt. Dernæst har Folketinget, hvad der forekommer mig endnu mærkværdigere, og hvad ogsaa den højtærede Minister nu fremhævede, ikke villet gaa ind paa, at disse Ejendomme, naar Formanden i Kommissionen dertil fandt Anledning, skulde være Genstand for Taksa- tion. De Grunde, som den højtærede Mi-